

GOLF SPORTINING O'ZBEKISTONDA RIVOJLANISHI

Suyunov Tohir Nomoz o'g'li

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti NTM assistent o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada golf sportining kelib chiqish tarixi, rivojlanish bosqichlari va uning O'zbekistonda shakllanish jarayoni yoritilgan. Golfning jahon miqyosidagi ahamiyati, asosiy qoidalari, o'yin texnikasi hamda O'zbekiston hududida yaratilgan infratuzilma, klub tizimi va xalqaro musobaqalardagi yutuqlar tahlil qilingan. Maqolada, shuningdek, golf sportining ijtimoiy, tarbiyaviy va turistik ahamiyati, yoshlar orasida ommalashuvi hamda mamlakat sport strategiyasidagi o'rni keng yoritilgan.

Kalit so'zlar: golf, sport, O'zbekiston, rivojlanish, tarix, infratuzilma, turizm, strategiya, yoshlar.

Аннотация. В статье рассматривается история возникновения и этапы развития гольфа, а также процесс формирования этого вида спорта в Узбекистане. Анализируются значение гольфа на международной арене, его основные правила, техника игры, а также созданная в стране инфраструктура, клубная система и достижения узбекских спортсменов на международных соревнованиях. Особое внимание уделено социальному, воспитательному и туристическому значению гольфа, его популяризации среди молодежи и роли в национальной спортивной стратегии.

Ключевые слова: гольф, спорт, Узбекистан, развитие, история, инфраструктура, туризм, стратегия, молодежь.

Annotation. This article explores the origin and development of golf, as well as the process of its establishment in Uzbekistan. It analyzes the global significance of golf, its main rules, playing techniques, and the infrastructure and club system created in Uzbekistan. The paper highlights the achievements of Uzbek athletes in international tournaments and examines the social, educational, and touristic

importance of golf. Special attention is given to its growing popularity among young people and its strategic role in the national sports development program.

Keywords: *golf, sport, Uzbekistan, development, history, infrastructure, tourism, strategy, youth.*

Kirish

Golf — bu qadimiy sport turlaridan biri bo‘lib, u jismoniy tayyorgarlik, diqqatni jamlash, aniqlik va strategik fikrlashni talab etadi. U asosan ochiq maydonda, turli shakldagi teshik (lyunka)larga to‘pni eng kam zarba bilan kiritish orqali o‘ynaladi. Golf tinchlik, madaniyat va dam olish ramzi sifatida dunyo miqyosida mashhur sport turiga aylangan.

O‘zbekistonda golf sporti so‘nggi yillarda jadal rivojlanmoqda. Mamlakatimizda zamonaviy golf klublari, maydonlari barpo etilmoqda, yoshlar o‘rtasida bu sportga qiziqish ortib bormoqda.

Golf sportining paydo bo‘lishi. Golf o‘yini ilk bor XIII–XIV asrlarda Shotlandiyada paydo bo‘lgan. Tarixiy manbalarga ko‘ra, bu o‘yin dastlab cho‘ponlar tomonidan o‘ynalgan — ular tayoq yordamida to‘pni quduq yoki teshiklarga urishgan. 1457-yilda Shotlandiya qiroli Jeyms II golfni harbiy mashg‘ulotlardan chalg‘itadi, deb taqiqlagan, biroq bu o‘yin tez orada zodagonlar orasida mashhur bo‘lib ketgan.

1754-yilda Shotlandiyaning Sent-Endryus shahrida “Royal and Ancient Golf Club” tashkil etilib, golfning ilk rasmiy qoidalari ishlab chiqilgan. Bugungi kunda aynan shu klub xalqaro golf qoidalarining asosiy manbasi hisoblanadi.

XIX asrda golf Buyuk Britaniyadan Amerika, Osiyo va boshqa qit‘alarga tarqaldi. 1900-yilda golf ilk bor Olimpiya o‘yinlari dasturiga kiritilgan. Bugungi kunda golf 100 dan ortiq mamlakatda o‘ynaladi va xalqaro turnirlar milliardlab tomoshabinlarni jalb etadi.

Golfning asosiy qoidalari. Golf individual sport turi bo‘lib, o‘yinchilar maydondagi 9 yoki 18 teshikni navbatma-navbat o‘ynaydilar.

- Har bir o‘yinchi klub (maxsus tayoq) yordamida to‘pni zarb bilan teshikka kiritishga harakat qiladi.

- Maqsad — barcha teshiklarni imkon qadar kam zarba bilan yakunlashdir.
- O'yinchi to'pni har doim o'sha joydan uradi, u to'xtagan joyni o'zgartirish mumkin emas.
- Golfda "fair play" — halollik tamoyili eng muhim qadriyat hisoblanadi. Golf o'yinida bir nechta asosiy elementlar mavjud:
 - Tee shot — birinchi zarba;
 - Fairway — to'p yo'nalgan asosiy maydon;
 - Green — teshik joylashgan maydoncha;
 - Putt — yakuniy zarba.

Golfda jamoaviy musobaqalar (masalan, Ryder Cup) va individual turnirlar (Masters, Open Championship, US Open) o'tkaziladi[1].

O'zbekistonda golf sportining paydo bo'lishi. Golf O'zbekistonga XX asr oxirlarida, 1990-yillarda kirib kelgan. Mustaqillik yillarida mamlakatimizda turizm va sport sohalarining rivojlanishi bilan birga golfga ham e'tibor qaratildi. 1998-yilda O'zbekiston Golf Federatsiyasi tashkil etildi va 2000-yilda xalqaro golf tashkiloti — The R&A va IGF (International Golf Federation) a'zoliciga qabul qilindi. Dastlab golf Toshkent shahridagi "O'zbekiston" sport majmuasida, so'ngra 2006-yilda qurilgan Tashkent Lakeside Golf Club bazasida rivojlana boshladi. Bugungi kunda golf bilan shug'ullanuvchi yoshlar soni ortib bormoqda. Respublika miqyosida o'tkaziladigan "Uzbekistan Open" musobaqasi golf sportining yurtimizda ommalashishiga katta turtki bo'ldi.

Golf infratuzilmasi va klublar. O'zbekistonda golf sportini rivojlantirish maqsadida bir necha zamonaviy infratuzilmalar barpo etilgan:

1. Tashkent Lakeside Golf Club – 18 teshikli xalqaro standartdagi golf maydoni, 200 gektar hududni egallaydi.
2. Samarkand Regency Golf Resort – Samarqand shahrida joylashgan yangi golf majmuasi, 2022-yilda foydalanishga topshirilgan.
3. Buxoro Golf Zone – turistik zonada qurilayotgan yangi golf maydoni, turizm bilan integratsiya qilingan loyiha.

Ushbu majmualar nafaqat sport musobaqalari, balki dam olish va turizmni rivojlantirish uchun ham xizmat qilmoqda[3].

O‘zbekistonlik golfchilarning yutuqlari. So‘nggi yillarda o‘zbekistonlik sportchilar Osiyo va xalqaro golf musobaqalarida faol ishtirok etmoqdalar. Yoshlar o‘rtasidagi Osiyo chempionatlarida O‘zbekiston terma jamoasi muntazam qatnashib kelmoqda.

- 2018-yilda Toshkentda ilk bor “Central Asian Golf Cup” o‘tkazildi.
- 2021-yilda O‘zbekistonlik golfchi Malika To‘xtayeva Osiyo yoshlar chempionatida bronza medalini qo‘lga kiritdi.
- 2023-yilda O‘zbekiston Golf Federatsiyasi “Best Development Award” mukofotini oldi.

Bu yutuqlar mamlakatimizda golf sportining istiqboli yuksak ekanini ko‘rsatadi.

Golf sportining ijtimoiy va tarbiyaviy ahamiyati. Golf sporti o‘z mohiyatiga ko‘ra tinchlik, sabr-toqat va o‘zini boshqarish madaniyatini rivojlantiradi. O‘yinda diqqat, aniqlik, strategik fikrlash, sport etikasiga rioya qilish kabi fazilatlar muhim rol o‘ynaydi.

Ta’lim muassasalarida golf mashg‘ulotlarini joriy etish yoshlarning:

- koordinatsiyasi,
- diqqatni jamlash qobiliyati,
- jismoniy va ruhiy barqarorligini,
- intizomni oshiradi.

Shu bois, bugungi kunda golf O‘zbekiston oliy ta’lim tizimida ham tanlov fanlaridan biri sifatida o‘qitilmoqda[2].

O‘zbekistonda golf turizmi. Golf sportining rivoji bilan bir qatorda golf turizmi ham shakllanmoqda. Samarqand, Toshkent va Buxoro kabi tarixiy shaharlar golf majmualariga ega bo‘lgani sababli xorijiy sayyohlar bu sportni turizm bilan birlashtirish imkoniyatiga ega bo‘lishmoqda. O‘zbekiston hukumati 2020–2025-yillarga mo‘ljallangan “Sportni ommalashtirish va sog‘lom turmush tarzini targ‘ib

qilish” strategiyasi doirasida golfni iqtisodiy va turistik rivojlanish vositasi sifatida ilgari surmoqda.

Xulosa.

Golf – bu intizom, madaniyat va strategik tafakkurni o‘zida mujassam etgan sport turi. O‘zbekistonda golf sportining shakllanishi qisqa davr ichida sezilarli yutuqlarga erishdi. Zamonaviy golf klublarining tashkil etilishi, xalqaro musobaqalarning o‘tkazilishi, yoshlarning bu sportga qiziqishi – mamlakatimizda golfning kelajagi porloq ekanidan dalolat beradi. Golf sporti nafaqat jismoniy sog‘lomlik, balki ijtimoiy madaniyat va sport diplomatiyasining muhim yo‘nalishiga aylanib bormoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Rashidov M. Sport turlari tarixi. – Toshkent: “Fan”, 2017.
2. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
3. Alimov B. Sport infratuzilmasi va turizm integratsiyasi. – Toshkent: “Iqtisodiyot”, 2021.
4. Sunatov, J. R., Zikrillayeva, F., Husenova, M., & Sanayeva, M. (2025). INGLIZ TILINI O‘QITISHDAGI MUAMMOLAR. University Research Base, 560-568.
5. Сунатов, Д., Тошмуродова, С., Анварова, Э., & Зикриллаева, Ф. (2025). Madaniyatlararo muloqotning ahamiyati. Объединяя студентов: международные исследования и сотрудничество между дисциплинами, 1(1), 141-143.
6. Сунатов, Ж., Холмуратова, Р., Зикриллаева, Ф., & АлишEROVA, Г. (2025). Kompyuter lingvistikasida kompyuter leksikografiyasining ahamiyati. Объединяя студентов: международные исследования и сотрудничество между дисциплинами, 1(1), 269-271.